

Sílvia Aulet: “Hauríem de fomentar la comprensió global dels santuaris”

Dg, 24/01/2021 per Catalunya Religió

(Josep Gordi -CR) És una persona molt peculiar. **Sílvia Aulet** va néixer al Santuari del Far i després va treballar al Santuari de la Salut, situat a molts pocs quilòmetres de l'anterior. Per tant, al llarg de bona part de la seva vida ha viscut en un altiplà, envoltada de fagedes, cingleres i llocs sants. Potser aquestes vivències de joventut fan que sigui una persona sempre riallera. D'altra part, és professora i doctora per la Universitat de Girona i interessada pel turisme religiós i la vivència dels espais sagrats. Amb ella publiquem una nova entrevista de la col·lecció [Natura Sagrada](#).

Fins a quina edat va viure al [santuari del Far](#)?

Fins els divuit ja que en aquella edat vaig començar els meus estudis universitaris. El resultat era que entre setmana vivia a Girona, però els caps de setmana tornava al santuari perquè allà hi vivien els pares. Aquest ritme de vida el vaig mantenir fins als vint-i-tres quan decideixo fer-me càrrec del restaurant i hostatgeria del santuari de la Salut.

Quina relació com a infant va tenir amb la natura? En cas aquest, podríem dir amb les fagedes i les cingleres?

Quan la natura forma part de la teva vida quotidiana no genera cap sentiment o vivència especial. Quan surts a jugar, on vas? Doncs al bosc. Quan em vaig allunyar d'aquests espais és quan em vaig adonar del valor de les vivències viscudes. En aquest sentit, recordo clarament la meua primera setmana a Girona com quelcom horrorós. A la nit només sentia sorolls urbans, és a dir, els cotxes, els veïns de dalt... També estar dins el pis m'oprimia. No vaig poder acabar la primera setmana. El dimecres al vespre tornava a ésser al Far. Per tant, viure a la ciutat em va fer adonar de la connexió que tenia amb la natura i que s'havia

desenvolupat al llarg de molts anys de vivència quotidiana.

Quin paper van jugar els seus pares amb la relació amb la natura?

A l'habitatge que teníem al Far hi vivien els pares, els avis paterns, la germana del meu pare i, a més a més, el mossèn. Sovint els pares treballaven, ja que portaven el restaurant i l'hostatgeria, i era amb l'avi amb qui més sortia al bosc a buscar bolets, anàvem a cercar branques d'avellaners per fer bastons, m'ensenyava a fer xiulets de pastor... També recordo anar amb l'avi a veure les seves abelles que les tenia prop de Rupit i m'explicava moltes coses de la vida de les abelles. Amb els pares, els seus dies lliures, sortíem a caminar per la cinglera i els boscos dels voltants. Recordo que la meva mare em va ensenyar a identificar i recollir les flors que eren comestibles i del pare que sempre s'aixecava a veure la sortida del sol des de la barana de la cinglera i en algunes ocasions jo l'acompanyava.

Aquesta vivència de gaudir de la sortida del sol ha quedat dins seu?

Sí.

Imagino que créixer dins d'un santuari també deixa empremta...

Segur que sí. Pensa que el meu pare o la meva àvia eren les persones que obrien i tancaven l'església i, en moltes ocasions, els acompanyava. Guardo un record molt viu d'alguns d'aquells moments quan al vespre, abans de tancar la porta del tot, el meu pare i jo ens asseiem en el darrer banc i observàvem com les darreres esclatxes de llum entraven a l'església. Tots dos junts, en silenci i, a vegades, pregàvem. Pensa que ell no anava gaire a missa, només per Nadal i alguna altra festivitat. Però, en canvi, cada dia dedicava uns minuts al recolliment i la pregària. Sincerament, crec que aquestes vivències han marcat la meua vida. La convivència quotidiana amb el mossèn era una altre peculiaritat de viure al santuari.

Com recorda el santuari en la seva infantesa?

Abans el Far no era un lloc fàcil per arribar-hi i, per tant, els que arribaven tenien present que visitaven un santuari. Era impensable arribar al Far i no entrar dins l'església a saludar la verge i, al mateix temps, fer una pregària com acció de gràcies o per demanar. Ara, pots observar com tothom s'acosta fins la cinglera per gaudir del paisatge, però hi ha persones que no entren dins l'església. A mi aquesta nova realitat em sobta, ja que quan era petita tothom tenia clar que passaven per davant d'un santuari. També és cert que abans molta gent dels entorns venia el diumenge per anar a missa. Després també existia un perfil de visitants que eren els estiuejants, és a dir, que eren famílies que venien a passar les vacances, tres o quatre setmanes del mes d'agost. Amb ells, sobretot amb els que repetien, hi tenia força contacte. Per moltes d'aquestes famílies un dels motius de la seva estança era la devoció que sentien pel santuari i la verge. Recordo una família que estiuejava a Rupit i que el marit era músic. Doncs, quan pujaven a missa al santuari, ell portava un orgue petit i aquell dia es convertia en especial perquè teníem música durant la celebració. Per cert, un dels fills d'aquell matrimoni va arribar a ser director de l'[Escolania de Montserrat](#). Tot era molt familiar.

Els pares sempre estaven enfeïnats?

Certament. Pensa que allà hi ha l'ermita, el restaurant i l'hostatgeria que té dotze

habitacions. Ells estaven al càrrec del restaurant i les habitacions i ajudaven al mossèn a netejar l'església, a posar-hi flors... Quan teníem molts hostes jo estava a la plaça i em relacionava amb les famílies estiuejants més habituals.

Com és que, d'adult, agafa les regnes del [santuari de la Salut](#)?

Crec que, en el fons, trobava a faltar el Collsacabra i, sincerament, no em veia vivint en una ciutat. Va ésser com tornar a casa, entenent casa com el santuari i la natura. Pensa que allà jo no em sentia isolada o aïllada.

Per què?

Perquè em sentia molt acompanyada de la natura. Em sentia molt més aïllada quan vivia en un pis de Girona. Encara que et sembli estrany, quan vivia al Far o a la Salut jo sabia quines cases de pagès eren habitades, on se situaven i com es deien els que hi vivien. També sabia que per qualsevol motiu els podia avisar i ells vindrien. Per tant, no sentia cap tipus de por. En el fons és més perillosa la ciutat.

Què va fer al llarg de vuit anys al santuari de la Salut?

Portàvem el restaurant i l'hostatgeria que tenia trenta habitacions i ajudàvem al mossèn, és a dir, obríem i tancaven l'església, trèiem els llantions... A diferència del Far, el mossèn no vivia al santuari sinó a Ridaura. Ell només venia el cap de setmana i unes setmanes de l'estiu. El resultat era que el dia a dia de l'església depenia de nosaltres. Vam organitzar activitats lligades amb la natura, retirs...

Al Collsacabra cada dia es parla més de santuaris naturals. Què li sembla aquesta expressió?

Des del meu punt de vista, primer hi ha el santuari natural i després el religiós, és a dir, construït. Tal com passa amb molts altres llocs. Per tant, em sembla molt oportú fer servir o parlar de santuaris naturals. Sobretot, si ajuda a tenir un visió més holística o transversal, on la natura i l'espiritualitat s'uneixen. El santuari de la Salut es va construir perquè allà hi havia una font i una roca especial que ara està integrada en l'edifici. Tot plegat, configura un indret molt especial. No podem oblidar que la naturalesa és part de la sacralitat. Fixa't que el Collsacabra és un espai relativament petit, on hi ha tres santuaris: el del Far, el de la Salut i el de Cabrera i, a més a més, un munt de paratges naturals d'una gran bellesa.

Quan es planta davant de les roques encantades què sent?

Aquell és un espai especial, el conec des de petita. Quan estava a la Salut vaig tenir la meva primera filla i moltes vegades hi anava a passejar amb ella. És com anar als orígens! Et sents com si fossis als inicis de la humanitat, és a dir, davant teu només hi ha blocs de pedra i arbres. El lloc té una gran força. Quan després d'una bonica passejada, apareixen davant teus les formes de les roques dins teu es produeix una sacsejada. No m'estranya que es diguin les roques encantades. És un espai màgic.

No li fa angunia utilitzar l'expressió d'un lloc "màgic"?

No. Tot i que també podem utilitzar l'adjectiu misteriós. Ara bé, la màgia és també allò que no pots explicar. Per tant, si davant les roques encantades vius unes emocions difícils d'explicar és que som davant d'un lloc màgic.

Els santuaris del Far i la Salut són marians. Transpiren una certa feminitat, aquests espais?

Crec que s'estableix un vincle molt especial entre la Mare de Déu i la Mare Terra. La imatge de la Mare de Déu del Far és una Mare de Déu de la llet, ja que està alletant en Nen Jesús. No és una iconografia molt freqüent. A mi em fa pensar en la Mare Terra que ens alimenta no només físicament sinó també espiritualment. Per tant, sí que hi ha un component femení en aquests espais.

També alimenta, espiritualment parlant, caminar per una fageda?

Sí. Per mi tot és una unitat. No es poden separar les realitats ni les vivències. Quan estava a la Salut hi havia dies que havia nevat tant que calia deixar el cotxe a la cruïlla entre la carretera i el camí cap al santuari i seguir a peu. Arribar a peu a un santuari és diferent d'arribar-hi amb el cotxe. Per tant, tot va unit: la vivència de la caminada, de l'arribada al santuari, de la visita a la Mare de Déu.

Parlem de la seva actual professió. És professora de la Universitat de Girona i va fer una tesi doctoral sobre el turisme religiós. Imagino que la seva història personal va condicionar aquesta temàtica de recerca?

Sí, penso que les diferents etapes de la vida són com una cadena. Per exemple, jo vaig decidir estudiar turisme, entre altres raons, per una conversa amb en **Salvador Sunyer** que em va dir que el món del turisme té molts altres àmbits que l'hostaleria: com la cultura, la natura... El coneixement d'aquestes altres dimensions és el que em va atreure del grau de turisme. A poc a poc, em va interessar què passa en els espais sagrats, què és el turisme religiós...

Com va ser el procés de redacció de la tesi doctoral?

El procés va ser difícil però també molt enriquidor. Al mateix temps que redactava la tesi, vivia i treballava al santuari de la Salut. Aquest fet em permetia viure el turisme religiós de primera mà i, a la vegada, estar en contacte amb la institució religiosa. D'altra part, dins la Universitat de Girona, jo tenia dos directors. Un d'ells m'insistia que només podia parlar de fets demostrables científicament. Després de presentar la tesi recordo una xerrada d'en **Jordi Pigem** sobre les incerteses de la ciència i em vaig quedar molt sorpresa. Recordo que a la defensa de la tesi hi havia en el tribunal professors de turisme, però també un doctor en teologia. El teòleg ho va entendre tot perfectament i li va agradar molt. En canvi, un dels professors universitaris no acaba d'entendre alguns dels arguments ja que es parlava d'espais sagrats, de turisme religiós... Per tant, tenia clar que navegava entre dos mons.

En el seu darrer treball parla de crear una xarxa de santuaris per la pau i la natura. És una baula més de la cadena de la vida?

Com que amb la tesi doctoral no vaig quedar del tot satisfeta ja que em vaig sentir una mica encasellada i limitada, al cursar el [Postgrau en Significats i Valors Espirituals de la Natura](#) de la Fundació de la Universitat de Girona vaig tenir l'oportunitat de redactar el treball final de postgrau lliurement i explicar i plantejar tot el tenia dins meu. He de dir que vaig molta sort amb la meva tutora, l'**Audrey Barceló**, ja que em va estimular moltíssim a dir allò que volia dir, és a dir, a expressar-me lliurement. La idea del projecte és que els santuaris són espais que comparteixen una sèrie de valors que poden ajudar a la societat. Per tant,

aquesta xarxa de santuaris implicaria assumir un seguit de compromisos per transmetre els valors que atresoren als seus visitants. Pensa que molts d'aquests valors són intangibles i, per tant, no són visibles i cal explicar-los. Pensa: com es pot percebre la sacralitat d'un lloc? Calen unes condicions ambientals propícies i, de ben segur, un guiatge. Avui en dia, tenim visitants que venen al santuari del Far i no visiten l'església. Aquestes persones no han visitat un santuari sinó un mirador o un restaurant. Per tant, les persones que estant al davant dels santuaris haurien de fomentar la comprensió global de l'espai, és a dir, que atresoren valors patrimonials, naturals i espirituals.

Creu que hi ha una geografia sagrada?

Sí. Aquesta paraula, en la redacció de la tesi, no agradava a alguns. Existeix una geografia sagrada, és a dir, hi ha un llocs sagrats i estant connectats entre ells. Per tant, som davant d'un fenomen geogràfic ja que hi ha una fet territorial, uns fluxos o moviments... A Catalunya tenim una geografia sagrada molt rica amb arrels molt antigues. En ocasions s'han superposat, en el mateix lloc, temples de diferents religions.

Creu que la natura és sagrada?

Si. Hi ha un llibre d'en [Panikkar](#) que parla del pelegrinatge a la muntanya santa del Kailàs. El van escriure amb la **Milena Carrara**, és a dir, el van escriure a quatre mans. Quan arriben a un indret, la Milena li pregunta: mestre, per què hi ha llocs més sagrats que d'altres? Ell respon que, simplement, hi ha llocs que han perdut la sacralitat ja que algunes persones quan si han acostat ho han fet de forma irrespectuosa, sense tenir present que trepitjaven un lloc sagrat. Passa el mateix amb la natura. Si la natura és sagrada, què passa en realitat? Doncs que molt sovint ens n'oblidem.